

RAN-1801130401020001 / 2501006101020001
M. A. (Sem.-I) Examination April - 2026
Sanskrit - Vedic Literature (Vedsanhita) (Paper - 2)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions	Seat No.:
(1) ઉપરોક્ત દશવિલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	
	Student's Signature

પ્ર. 1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) 10

Q. 1. Write answer in brief. (Any five) 10

1. વસિષ્ઠઋષિએ આપેલી ધ્રુવપંક્તિ સમજાવો.
1. Explain 'ધ્રુવપંક્તિ' given by વસિષ્ઠઋષિ ।
2. વસિષ્ઠઋષિ વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.
2. Give brief information about વસિષ્ઠઋષિ ।
3. આપ્રી સૂક્તનો પ્રયોગ કયા-કયા યજ્ઞમાં થાય છે?
3. In which યજ્ઞ આપ્રીસૂક્ત is to be applied?
4. અથર્વવેદની સંહિતામાં કુલ કેટલા સૂક્તો છે?
4. How many 'સૂક્ત' are there in the અથર્વવેદ ?
5. વનસ્પતિ સૂક્તના ઋષિ અને દેવતાનું નામ શું છે?
5. What is the name of ઋષિ and દેવતા of વનસ્પતિસૂક્ત ?
6. ત્વષ્ટાએ કોના માટે અસ્ત્ર બનાવ્યું? તેનાથી કોનો વધ થયો?
6. Who did Tvashta make the weapon for? Who was killed by it?
7. 'મઘવન્' વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.
7. Give information in brief about 'મઘવન્'

પ્ર. 2.(અ) અર્થદર્શક નોંધ સહિત અનુવાદ કરો (ગમે તે બે) 8

Q. 2. (A) Translate with explanatory notes (Any two) 8

1. વૃષાય માણોઽવૃણીત સોમં ત્રિકદ્રુકેષ્વપિબત્સુતસ્ય ।
આ સાયકં મઘવાદત્ત વજ્રમંહન્નેનં પ્રથમજામહોનામ્ ॥1-32-3॥
2. ચિત્રં દેવાનામુદગાદનીકં ચક્ષુર્મિત્રસ્ય વરુણસ્યાગ્રેઃ ।
આપ્રા દ્યાર્વાપૃથિવી અન્તરિક્ષં સૂર્ય આત્મા જગતસ્તસ્થુષંશ્ચ ॥1-115-1॥
3. મા નૌ અગ્નેઽવીરંતે પરાં દા દુર્વાસં સેઽમંતયે મા નૌ અસ્યૈ ।
મા નંઃ ક્ષુધે મા રક્ષસં કૃતાવો મા નો દમે મા વન આ જુહૃર્થાઃ ॥7-1-19॥

4. जुषस्व नः समिधमग्रे अद्य शोचा बृहद्य जतं धूममृण्वन् ।
उप स्पृश दिव्यं सानु स्तूपैः सं रश्मिभिस्ततनः सूर्यस्य ॥7-2-1॥

પ્ર. 2.(બ)	અર્થદર્શક નોંધ સહિત અનુવાદ કરો (ગમે તે એક)	5
Q. 2. (B)	Translate with explanatory notes (Any one)	5
1.	શં નઃ સૂર્ય ઉરૂચક્ષા ઉદેતુ શં નશ્વતસ્રઃ પ્રદિશો ભવન્તુ । શં નઃ પર્વતા દ્યુવયો ભવન્તુ શં નઃ સિન્ધવઃ શમું સન્તવાપઃ ॥7-35-8॥	
2.	અમીવહા વાસ્તોષ્પતે વિશ્વા રૂપાણ્યાવિશન્ । સર્વા સુશેવં એધિ નઃ ॥7-55-1॥	
પ્ર. 3.	ઋગ્વેદના અધ્યેય અંશને આધારે સૂર્યદેવતા પર સવિસ્તર નોંધ લખો.	13
Q. 3.	Write detail note on સૂર્યદેવતા based on syllabus of ઋગ્વેદ । અથવા	13
પ્ર. 3.	‘પ્રસ્વાપિનીસૂક્ત’ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો	13
Q. 3.	Discuss in detail on ‘પ્રસ્વાપિનીસૂક્ત’	13
પ્ર. 4.	ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)	14
Q. 4.	Write short note. (Any two)	14
1.	અથર્વવેદમાં શાલા નિર્માણ વિષયક માહિતી	
1.	Information about શાલાનિર્માણ in અથર્વવેદ	
2.	વનસ્પતિસૂક્તમ્ ।	
3.	સર્પવિષનાશનમ્સૂક્તમ્ ।	
4.	અપાભેષજ્યસૂક્તમ્ ।	